

YLÖJÄRVEN VANHUSTYÖN STRATEGIA 2013-2018

Sisälllys

		sivu
1.	Esipuhe	3
2.	Ikääntyvän väestön palvelujen haasteet	4
3.	Ylöjärven vanhustyön arvot	6
4.	Ylöjärven vanhustyön toiminta-ajatus	7
5.	Ylöjärven vanhustyön tavoitetilä eli visio vuonna 2018	8
6.	Toimintalinjat eli strategiat	9
7.	Tavoitteet, niiden mittaaminen ja vuositavoitteet	11
8.	Liitteet	23

1. ESIPUHE

Ylöjärven vanhustyön strategia vuosille 2013 - 2018 linjaa ne tavoitteet ja toimenpiteet, joilla ikääntyvän väestön hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä edistetään sosiaali- ja terveyspalvelujen, muun kaupungin toiminnan sekä yhteistyöverkostojen avulla. Vanhustyön strategiassa keskeisenä ajatuksena on aktiivisena ja terveenä ikääntyminen. Ikääntyvien kuntalaisten oma osallistuminen ja vaikuttaminen palvelujen ja elinympäristönsä suunnitteluun auttavat osaltaan kehittämistyötä, jota kunnassa tehdään vanhustyön hyväksi. Toimivilla ja monimuotoisilla palveluilla turvataan, että ikäihmisillä säilyy mahdollisuus itsenäiseen ja turvalliseen kotona asumiseen myös toimintakyvyn heiketessä.

Vanhustyön strategia perustuu Ylöjärven kaupunkistrategiaan 2012 - 2020 sekä perusturvaosaston strategiaohjelmaan vuosille 2013 - 2018. Pohjana on tasapainotettu tuloskorttiajattelu (Balance Scorecard, BSC). Strategian tausta-asiakirjoina ovat myös valtakunnalliset vanhustenhuoltoa koskevat suunnitelmat ja suositukset sekä sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntöuudistukset.

Perusturvaosaston johtoryhmän nimeämään strategiatyöryhmään ovat kuuluneet alueohjaaja Kirsi-Maria Lamppu, osastonhoitaja Soile Ridanpää, osastonhoitaja Liisa Niemi, johtava hoitaja Seija Ritala. Ryhmän puheenjohtajana ja sihteerinä toimi kotihoitopäällikkö Anu Kallio. Strategiatyöskentelyssä ovat olleet mukana myös geriatri Marjukka Sutelainen, sosiaalityön johtaja Marketta Tiihala ja perusturvajohtaja Kari Virta.

Vuoden 2013 heinäkuussa voimaan tulevassa vanhustalajaisissa korostetaan vanhusneuvoston kuulemista ikääntyneitä kuntalaisia koskevissa päätöksissä ja suunnitelmissa. Vanhusneuvosto on käsitellyt vanhustyön strategian kokouksessaan 22.11.2012 ja haluaa nostaa siinä esille erityisesti asumispalvelujen hankintaan, matalan kynnyksen toiminnan järjestämiseen sekä liikenteen suunnitteluun liittyvät tavoitteet.

31.12.2012

Anu Kallio
kotihoitopäällikkö
vt. vanhustyön johtaja

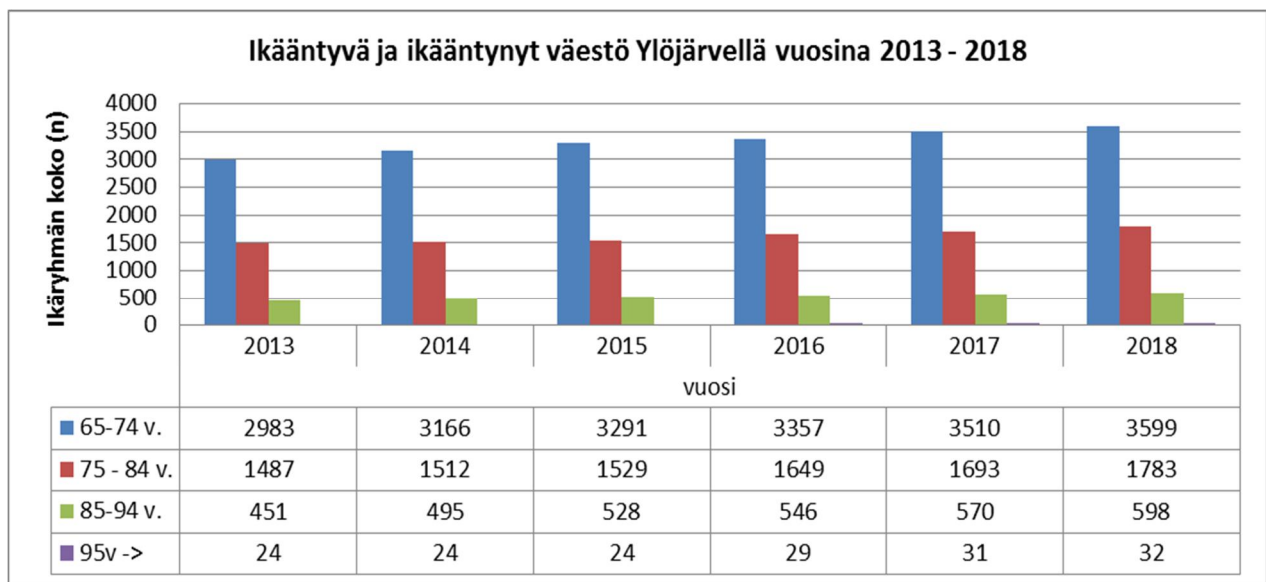
2. IKÄÄNTYVÄN VÄESTÖN PALVELUJEN HAASTEET

Ikääntyvän väestön osuus on kasvanut nopeasti ja ennusteiden¹ mukaan 65 vuotta täyttäneitä on 22 % koko maan väestöstä vuonna 2018 ja 75 vuotta täyttäneiden osuus on 9,3 %. Ylöjärvellä 75 vuotta täyttäneiden ikäryhmään kuuluvia on tuolloin 7,0 %. Vaikka 75 -vuotiaiden osuus Ylöjärven kokonaisväestöstä jää alle valtakunnallisen tason, on heidän määränsä absoluuttinen kasvu myös Ylöjärvellä suurta.

Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan 75 vuotta täyttäneitä ylöjärveläisiä tulee olemaan vuoden 2013 alussa yhteensä 1962 ja vuonna 2018 heitä on 2413. Näiden vuosien välillä ikäryhmän koko kasvaa 23 %:lla. Vanhimmissa ikäluokissa kasvua on suhteellisesti vieläkin enemmän.

Väestön eliniän pidentyminen ja terveydentilan koheneminen ovat muuttaneet ikääntymiseen liittyvää ajattelua. Nykyisessä tilastollisessa tarkastelussa ikääntyvällä väestöllä tarkoitetaan vanhuuseläkkeeseen oikeutettuja ja ikääntyneistä puhuttaessa viitataan useimmiten 75 vuotta täyttäneisiin kansalaisiin. Vuonna 2013 voimaan tulevan vanhuspalvelulain² perusajatuksena on, että sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja järjestettäessä ratkaiseva asia on iäkkään henkilön toimintakyvyn aleneminen ja siitä seuraavat palvelutarpeet, ei yksinomaan ikä.

Taulukko 1. Ikääntyvä ja ikääntynyt väestö Ylöjärvellä

Taulukko 2. Ikääntyvän ja ikääntyneen väestön suhteellinen osuus Ylöjärvellä

	vuosi	2013	2014	2015	2016	2017	2018
väkilukuennuste Ylöjärvellä		31 935	32 417	32 893	33 361	33 822	34 271
65 vuotta täyttäneiden osuus		15,48 %	16,03 %	16,33 %	16,73 %	17,16 %	17,54 %
75 vuotta täyttäneiden osuus		6,14 %	6,27 %	6,33 %	6,67 %	6,78 %	7,04 %

¹ Tilastokeskus, väestöennusteet 2009 – 2060, ennusteajankohta 3.11.2012

² Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2012:12. Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista. Ohjausryhmän muistio. STM

Ikääntyneiden toimintakyky ja terveys ovat olennaisesti parantuneet viimeisen parinkymmenen vuoden aikana³. Valtaosa ikäihmisistä asuu kotona ja keskeisimmät palvelut heille järjestetään avopalveluina. Haasteellisia ovat muistisairauksien tuomat avun tarpeet, kotiin tarvittavat uudet palveluratkaisut ja asumisen eri vaihtoehdot. Valtakunnallisten linjausten⁴ mukaan palvelujen painopistettä siirretään ennakoivaan toimintaan kaikissa palveluissa, mukaan lukien ympärivuorokautinen hoito.

Tavoitteena on, että kodinomaisia uusia asumispalvelumuotoja⁵ lisätään ja pitkäaikaista laitoshoidoa vähennetään. Ennakoiva työ, kotihoitoon kehittäminen sekä tavanomaiseen kotiympäristöön saatavat palvelut ovat ensisijainen keino vastata kasvaviin palvelutarpeisiin. Ikäihmisille ja heidän läheisilleen tarjottava neuvonta ja ohjaus auttavat löytämään myös erilaisia palveluvaihtoehtoja.

Vuodet 2012 - 2015 ovat vanhuspalvelujen alueella lainsäädännöllisen uudistuksen aikaa. Terveystieteiden lakia tuli voimaan 1.5.2011 ja sitä seuraavat laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, kehittämisestä ja valvonnasta, vanhuspalvelulaki ja sosiaalihuoltolaki. Samoin valmisteilla on sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaan itsemääräämisoikeutta koskeva laki. Muutospaineita on myös erityislainsäädännön alueella vammais- ja omaishoidossa. Julkisten ja yksityisten sosiaalipalvelujen valvontaa koskeva lakiuudistus syksyllä 2011 velvoittaa kuntia osaltaan palvelujen arviointiin. Laatusuositukset tarkentuvat ja vanhustenhuollon laatusuositusten rinnalle on tavoitteena julkaista vuonna 2013 kotihoitoon laatusuositukset.

Vanhuspalvelulaki on täydentävä laki suhteessa muihin sosiaali- ja terveydenhuollon lakeihin. Sen tavoitteena on tukea ikääntyvän väestön itsenäistä suoriutumista ja osallistumista elinympäristön ja palvelujen kehittämiseen sekä parantaa iäkkäiden henkilöiden mahdollisuuksia palvelujen saantiin ja valintaan. Laissa korostetaan monialaista ja yhteistä vastuuta ikääntyneistä. Ikääntyvälle väestölle halutaan turvata nykyistä laajemmat osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet itseään ja elinympäristöään koskevissa asioissa.

Ennaltaehkäisevät toimet on nostettu paitsi valtakunnallisesti myös EU:n tasolla keskeisiksi keinoiksi edistää aktiivisena ja terveenä ikääntymistä⁶. Elinympäristön, asumisen ja liikenteen esteettömyydellä sekä teknologialla on merkittävä osa ikääntyneiden toimintakyvyn ylläpitämisessä. Palvelukulttuurin muutos entistä asiakaskeskeisemmäksi jatkuu. Ikääntyneet ja heidän omaisensa osallistuvat palvelujen tarpeiden kartoittamiseen, ratkaisujen kehittämiseen ja arviointiin yhdessä palvelujen tuottajien kanssa.

---

³ Pidentyvä vanhuusikä ja palvelujen uudet haasteet. Jylhä M, Forma L, Aaltonen M, Raitanen J, Rissanen P. Tutkijapuheenvuoroja terveydenhuollosta, toim. Ashorn U, Lehto J. Stakes, 2008

³ Sosiaali- ja Terveystieteiden kansallinen kehittämissuunnitelma Kaste 2012-2015

⁵ Ikähorisontti –uudet palvelukonseptit. Muurinen S., Finne-Soveri H., Sinervo T., Noro A., Andersson S., Heinola R. ja Vilkkio A. Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos. 2009.

⁶ Euroopan Unioni. Alueiden komitean lausunto ”Aktiivisena ikääntyminen: innovointi, älykkäät terveyspalvelut, elämänlaadun parantaminen. Euroopan unionin virallinen lehti. 27.7.2012

3. YLÖJÄRVEN VANHUSTYÖN ARVOT

Ylöjärven vanhustyötä ohjaavat perusturvaosaston määrittelemät yhteiset arvot; ihmisarvon kunnioittaminen, vastuullisuus ja oikeudenmukaisuus.

Arvot näkyvät asenteissa ja tavoissa, miten ikääntyvät kuntalaiset otetaan huomioon aktiivisina toimijoina sekä palvelujen käyttäjinä. Arvot ohjaavat kaikkea sitä työtä, miten ikääntyneiden mahdollisuuksia osallistua, vaikuttaa ja käyttää voimavarojaan oman elämänlaatunsa ja terveytensä edistämiseksi tuetaan.

Ihmisarvon kunnioittaminen tarkoittaa

- huomaavaista asiakkaiden kohtelua
- yksityisyyden ja yksilöllisyyden kunnioittamista
- itsemääräämisoikeuden kunnioittamista
- henkilökohtaisen vakaumuksen kunnioittamista
- kulttuurisen erilaisuuden kunnioittamista
- asiakaslähtöisyyttä

Vastuullisuus tarkoittaa

- vastuun ottamista kuntalaisten sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä
- vastuun ottamista sosiaali- ja terveystalouden asiakkaiden ja potilaiden hyvästä palvelusta, hoidosta ja turvallisuudesta
- vastuun korostamista ihmisten omasta ja heidän läheistensä hyvinvoinnista ja terveydestä
- rohkeutta uusien toimintamallien luomisessa

Oikeudenmukaisuus tarkoittaa

- kaikkien asiakkaiden kohtaamista heidän tarpeidensa mukaisesti yhdenvertaisina
- asiakkaiden oikeutta tulla kuulluksi ja vaikuttaa itseään koskevaan päätöksentekoon
- erityistä ponnistelua heikossa sosiaalisessa ja terveydellisessä asemassa olevien väestöryhmien ja muun väestön välisten erojen kaventamiseksi

4. YLÖJÄRVEN VANHUSTYÖN TOIMINTA-AJATUS

Perusturvaosaston toiminta-ajatus linjaa keskeiset tavoitteet, joiden mukaisesti kunnan palveluja ja muuta toimintaa ikääntyneille toteutetaan ja kehitetään. Perusturvaosaston toiminta-ajatuksena on tuottaa tai järjestää joustavasti, laadukkaasti ja tehokkaasti kaupungin asukkaiden olosuhteet huomioiden heidän tarvitsemansa sosiaali- ja terveyspalvelut.

Ylöjärven perusturvaosaston vanhustyössä toiminta-ajatuksena on ennaltaehkäistä ikääntyvien toimintatarajoitteita, tukea heidän itsenäistä selviytymistään mahdollisimman pitkään ja järjestää ikääntyville ja iäkkäille kuntalaisille toimintakyvyn laskiessa oikea-aikaisesti ja oikein kohdennetusti palvelut.

Ikääntyvä väestö on suuri asiakasryhmä sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluissa. Valtaosa ikääntyneistä asuu kotonaan ilman säännöllistä apua, mutta tilapäisen avun ja tukipalvelujen tarve todennäköisesti kasvaa. Tärkeitä ovat hyvin toimivat matalan kynnyksen palvelut ja muut ennaltaehkäisevät palvelumuodot.

Ennaltaehkäisevää työtä tehdään yhdessä eri toimijoiden kanssa. Ikääntyneitä koskevien riskien tunnistaminen riittävän ajoissa voi vähentää raskaampien sosiaali- ja terveyspalvelujen tarvetta. Tätä edesauttavat yhteistyön laajentaminen kaupungin eri sektoreiden sekä ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Sosiaali- ja terveyspalveluja järjestetään asiakkaan olosuhteet sekä yksilöllinen palvelutarve huomioon ottaen yhteistyössä omaisten, läheisten ja eri toimijoiden kanssa. Palvelut kotona tai muussa kodinomaisessa ympäristössä ovat ensisijaisia. Palvelutarpeisiin vastataan pitkäaikaisella laitoshoidolla vain siinä vaiheessa, kun se on arvokkaan ja turvallisen elämän takaamiseksi perusteltua.

Ylöjärven vanhustyön visiona on, että ylöjärveläiset ikääntyvät aktiivisina ja terveisinä.

Tulevaisuuden visiona on, että ikääntyvät osallistuvat aktiivisesti oman terveytensä ja hyvinvointinsa ylläpitämiseen. Tuen tarpeen lisääntyessä ikääntyneille on tarjolla monimuotoisia palveluja. Kotona asumista auttaa toimiva ja turvallinen asuinympäristö, jossa on myös mahdollisuus harrastamiseen ja sosiaaliseen kanssakäymiseen. Palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti ammattitaitoisella ja riittävällä henkilöstöllä.

Vanhustyötä vuonna 2018 luonnehtivat:

Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

- asiakas on ensisijaisena toimijana
- vapaa-aika-, liikunta- ja kulttuuripalvelut tukevat aktiivisena ja terveenä ikääntymistä
- käytössä on erilaisia toimintamalleja riskitekijöiden tunnistamiseen ja niihin reagointiin
- palveluohjaus on osa vanhustyön arkea

Kotona asuminen

- ikääntyville on olemassa uudenlaisia asumisen ja palvelut yhdistäviä palvelukonsepteja
- kotona asumisen tukena on käytössä uusia apuvälineitä ja teknologiaa

Palveluvaihtoehdot

- asiakkaalla on mahdollisuus valita tarvearvioinnilla määritellyistä palveluvaihtoehdoista
- avopalveluissa, asumisessa ja hoidossa on monipuolinen palvelurakenne

Asiakkaan palvelut yksilöllisesti

- henkilöstörakenne ja osaaminen vastaavat asiakastarpeita ja toiminnan laadulle asetettuja tavoitteita
- palvelut perustuvat tutkittuun tietoon ja mittaamiseen

Eri toimijoiden välinen hyvä yhteistyö

- asiakkaan palvelut ovat saumakohtaisesti katkeamattomat
- ikääntyvän väestön tarpeet kuntalaisina on huomioitu

Tietämys ikääntymiseen liittyvissä asioissa

- ikäihmiset osallistuvat elinolojensa suunnitteluun ja kehittämiseen
- rakentamisessa ja ympäristön suunnittelussa on huomioitu ikääntyvien tarpeet, esteetön asuminen ja liikkuminen

6. VANHUSTYÖN TOIMINTALINJAT ELI STRATEGIAT

Ylöjärven kaupunkistrategiassa vanhustyön kannalta merkittäviä menestystekijöitä ovat:

- hyvinvoiva kuntalainen
- monipuolinen ja laadukas asuminen
- palvelurakenteen kehittäminen
- tarpeiden mukainen, asiakaslähtöinen ja tehokas palvelu kuntalaisille
- kuntalaisten osallistuminen palvelujen kehittämiseen
- joukkoliikenteen kehittäminen
- talouden vakaus

Perusturvaosaston strategiaan kirjatut kriittiset menestystekijät ovat kaikki vanhustyön kannalta merkittäviä. Kaupungin asukkaiden, toimintamallien ja rakenteiden, osaamisen ja kehittymisen sekä resurssien näkökulmista katsoen menestystekijöitä ovat:

- toiminnan vaikuttavuus
- palvelujen hyvä laatu
- muuttuviin palvelutarpeisiin vastaavat asiakaslähtöiset toimintamallit
- hyvinvointia edistävät palvelurakenteet
- ehkäisevä ja kuntouttava työtap
- tehokkuuden ja työnjaon kehittäminen
- tarvetta vastaava ja sitoutunut henkilöstö
- kokonaiskustannusten hallinta

Vanhustyön strategia liittyy kiinteästi perusturvaosaston strategiaan. Vanhustyön strategia määrittelee ne kriittiset menestystekijät, joita ikääntyvien avopalveluissa ja laitoshoidossa viedään eteenpäin. Vanhustyön strategia antaa yhteiset linjaukset kaikelle perusturvaosaston vanhustyölle. Kriittisiksi menestystekijöiksi vanhustyössä nähdään erityisesti:

- aktiivinen ja vastuullinen kuntalainen
- terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen
- omatoimisuuden ja toimintakyvyn tukeminen
- asumisen ja teknologian uudet ratkaisut
- erikoisosaamisen hyödyntäminen
- työn vaikuttavuuden kehittäminen
- laaja toimijaverkosto
- kustannusten hallinta

VANHUSTYÖN TOIMINTALINJAUKSET

KAUPUNGIN ASUKKAAT

1. Aktiivinen ja vastuullinen kuntalainen
  - ikääntyneiden ja heidän järjestöjensä roolin kasvattaminen hyvinvointityössä
  - ikääntyneiden oma osallistuminen palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen
  - läheisverkosto aktiivisena toimijana
  - yhteisvastuullisuuden lisääminen
2. Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen
  - ennaltaehkäisevä työ ja palveluohjaus
  - asiakkaan tarpeenmukaiset ja oikea-aikaiset palvelut
  - kokemuksellinen ja sosiaalinen turvallisuus

TOIMINTAMALLIT JA RAKENTEET

3. Omatoimisuuden ja toimintakyvyn tukeminen
  - avopalveluiden ensisijaisuus
  - matalan kynnyksen toiminnan kehittäminen
4. Asumisen ja teknologian uudet ratkaisut
  - toimintaedellytysten luominen aktiiviselle ikääntymiselle
  - erilaiset ja uudet asumis- ja hoivapalveluratkaisut
  - toimintaympäristön esteettömyyden huomioiminen ja tekniikan käyttö

OSAAMINEN JA KEHITTYMINEN

5. Erikoisosaamisen hyödyntäminen
  - yhteistyömallien kehittäminen asiantuntijuuden jakamiseksi
  - ikääntyneiden palveluihin perehtynyttä henkilöstöä eri palvelusektoreilla
6. Työn vaikuttavuuden kehittäminen
  - kotona asuvien osuuden kasvattaminen
  - osaava johtaminen
  - näyttöön perustuvan tiedon käyttö

RESURSSIT

7. Laaja toimijaverkosto
  - riittävä vanhuspalvelujen henkilöstömäärä
  - yhteistyörakenteet eri toimijoiden välillä
8. Kokonaiskustannusten hallinta
  - kustannusvaikuttavat toimintatavat
  - palvelujen järjestämisen kriteerit

7. TAVOITTEET, NIIDEN MITTAAMINEN JA VUOSITAVOITTEET

Näkökulma: KAUPUNGIN ASUKKAAT

Kriittinen menestystekijä

1. Aktiivinen ja vastuullinen kuntalainen

STRATEGIA	MITTARI	VUOSITAVOITE 2013 - 2015	TAVOITE 2018
1.1 Ikäntyneiden ja heidän järjestöjensä roolin kasvattaminen hyvinvointityössä	1.1.1 Järjestöjen toiminnasta tiedottaminen	Järjestöjen toiminnasta jaetaan tietoa kaupungin neuvonnan ja ohjauksen yhteydessä	
	1.1.2 Oma vastuu	Ikäntyneitä ohjataan hakemaan vertaistukea, ulkoiluystäviä ym. järjestöjen toiminnasta	
1.2 Ikäntyneiden oma osallistuminen palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen	1.2.1 Kuntalaispalautteet	Kaupungin verkkosivuilla olevalla kyselyllä pyydetään kuntalaispalautetta ikäntyneiden elinympäristön ja palvelujen kehittämiseksi	Kuntalaispalaute säännöllisesti kerran vuodessa
	1.2.2 Vanhusneuvoston lausunnot	Vanhusneuvosto antaa kehittämissuhteita ikäntyneiden palveluille	Vanhusneuvoston mukanaolo palvelujen suunnittelussa ja arvioinnissa on vakiintunut
	1.2.3 Asiakas/ potilastytyväisyys	Asiakastytyväisyys on keskiarvona vähintään 3,8	Asiakastytyväisyyskysely tehdään kerran vuodessa
1.3 Läheisverkosto aktiivisena toimijana	1.3.1 Läheisten osallistuminen asiakkaan hoidon suunnitteluun ja toteutukseen	Kotihoidon asiakkaiden palvelu- ja hoitosuunnitelmaan sisältyy läheisten osuus hoidon toteutuksesta	Läheisistä vähintään 65 % osallistuu hoitoon jollain tavalla
		Asumis- ja laitostyöyksiköissä aktivoitetaan läheisiä osallistumaan asukkaan arkeen	Läheisistä vähintään 65 % on aktiivisesti mukana asiakkaan arjessa

	1.3.2 Ikäihmistä hoitavien omaisten tukeminen neuvonnalla ja jaksohoidolla	Jaksohoitomahdollisuuksia lisätään tarpeen mukaan ja ne suunnitellaan yhdessä omaisten kanssa	Jaksohoitoa järjestetään omana työnä ja palvelusetelillä
1.4 Yhteisvastuullisuuden lisääminen	1.4.1 Kaupunginosatoiminta	Ajankohtaisiin teemoihin liittyvät tietoiskut ikääntyville kuntalaisille 1-2 kertaa vuodessa	
			Kyläavustaja-toiminta (vapaaehtoisen avun verkosto) on käynnistynyt
	1.4.2 Ikäihmisten harrastustoiminta	Ikääntyneiden palveluja koskeva yhteistyö kulttuuri- ja liikuntatoimen sekä työväenopiston kanssa lisääntyy	Kaupungin kaikki sektorit huomioivat vanhusväestön tarpeet palveluissaan

Kriittinen menestystekijä:

2. Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

STRATEGIA	MITTARI	VUOSITAVOITE 2013-2015	TAVOITE 2018
2.1 Ennaltaehkäisevä työ ja palveluohjaus	2.1.1 Selkokielliset internet-sivut ikääntyneille	2.1.1 Ikäihmisten palveluopas myös kaupungin www-sivuille	
	2.1.2 Palveluohjauksen tavat ja määrä	Luodaan vanhusten palveluohjauksen toimintamalli	Palveluohjaus on vakiintunutta toimintaa
	2.1.3 "Ikäneuvo" -pisteet	Käynnistetään kokeiluna muutamia "Ikäneuvo" -pisteitä, jotka tarjoavat ohjausta ja neuvontaa ikääntyneiden asioissa	Neuvonnan ja ohjauksen toimintamalli on vakiintunut osaksi ikääntyneiden palveluja
		Kiertävä palveluohjaaja, päivä eri puolilla kaupunkia	
	2.1.4 Toimintakykyä ylläpitävä ja kuntouttava työtap	Liikunta- ja toimintasuunnitelmat laaditaan kaikille säännöllisen kotihoidon asiakkaille	Toimintakykyä tukevat suunnitelmat ovat osa asiakkaan palvelu- ja hoitosuunnitelmaa ja niiden vaikutukset arvioidaan mittauksin
		Päivätoiminnan, lyhyt- ja kaishoidon ja asumispalveluiden asiakkaille tehdään liikunta- ja toimintasuunnitelma	Liikuntasuunnitelman vaikutukset arvioidaan mittauksin
		Kaikille laitostyksiköiden asukkaille tehty hoito- ja toimintasuunnitelma tukee omatoimisuutta mahdollisimman pitkälle	Suunnitelman vaikutukset arvioidaan mittauksin

	2.1.5 Liikuntavälineet jokaiseen hoitoyksikköön	Hoitoyksiköissä on erilaisia toimintakykyä tukevia liikuntavälineitä asiakkaiden käytössä	
2.2 Asiakkaan tarpeenmukaiset ja oikea-aikaiset palvelut	2.2.1 Hyvinvointia edistävät tarkastukset ja kotikäynnit	Hyvinvointia edistäviä kotikäyntejä ja vastaanotokäyntejä järjestetään 75 ja 80 vuotta täyttäneille riskitekijöiden kartoittamiseksi ja neuvonnan antamiseksi	Hyvinvointia edistäviä käynneiltä kerätään säännöllisesti tietoa palvelujen kehittämiseksi
		Hyvinvointia edistävien käyntien yhteydessä annetaan kaikille asiakkaille liikunnan, ravitsemuksen ja suun terveydenhoidon neuvontaa	
	2.2.2 Palvelusuunnitelman tekeminen	Palvelusuunnitelma on tehty kaikille (100 %) säännöllisten palvelujen piirissä oleville asiakkaille ja se on tarkistettu yhdessä omaisten kanssa	Kaikkien säännöllisten palvelujen piirissä olevien asiakkaiden palvelu- ja hoitosuunnitelmat on tehty hyödyntäen RAI -toimintakykyarviointia
		Asiakas saa kiireellisissä tapauksissa tarpeen mukaiset kotihoidon palvelut 1-2 vrk kuluessa	Asiakas saa kotihoidon palvelut kaupungin järjestämänä 1-2 vrk kuluessa tai vaihtoehtoisesti palvelusetelillä
	2.2.3 Moniammatillinen yhteistyö	Asumis- ja laitospöyksiköissä moniosaamista ja yhteistyötä lääkäripalveluiden kanssa vahvistetaan, jolloin turhat sairaalasiirtymiset minimoidaan	Asiakas saa hoidolliset tarpeen mukaiset palvelut omassa asumisyksikössä ja voi asua siellä loppuun asti

		Kotihoidossa lisätään yhteistyötä lääkäripalvelujen kanssa, jolloin asiakasta voidaan hoitaa kotiin mahdollisimman pitkään ilman sairaalajaksoja	
	2.2.4 Saattohoidon toteuttaminen Ylöjärvellä	Mahdollisuus hyvään saattohoitoon myös kotona, moniammatillisena yhteistyönä	Saattohoito on osa vanhustyön arkea
	2.2.5 RAI (laaja toimintakykymittari)	RAI osaamisen kehittäminen ja systemaattinen hyödyntäminen avo- ja laitospalvelujen hoitotyössä, omaishoidossa ja vammaispalveluissa	Jokaisessa työyksikössä on RAI - yhdyshenkilö
		RAI:n hyödyntäminen eri yksiköiden palvelujen laadun kehittämisessä	
2.3 Kokemuksellinen ja sosiaalinen turvallisuus	2.3.1 Kotona asuvien vanhus- ten turvattomuuden vähentäminen	Vanhusten kokemien turvattomuutta aiheuttavien tekijöiden kartoittaminen ja tiedon käyttö ehkäiseviin toimenpiteisiin	
			Asuinrakentamiseen liittyvässä suunnitteluverkostossa mukana sosiaali- ja terveydenhuollon ja vanhusneuvosto edustaja
	2.3.2 Sosiaalisen toiminnan lisääminen	Vanhusten korttelikerhojen käynnistäminen yhdessä vapaaehtoistyön kanssa	

Kriittinen menestystekijä:

3. Omatoimisuuden ja toimintakyvyn tukeminen

STRATEGIA	MITTARI	VUOSITAVOITE 2013-2015	TAVOITE 2018
3.1 Avopalvelujen ensisijaisuus	3.1.1 Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevien osuus ikäluokasta	75 vuotta täyttäneistä on v. 2013 alle 4,3 % pitkäaikaisessa laitoshoidossa, vuonna 2014 alle 4,0 % ja vuonna 2015 alle 3,3 %	75 vuotta täyttäneistä enintään 2 % on pitkäaikaisessa laitoshoidossa
	3.1.2 Välimuotoisten asumisen / hoitopaikkojen lukumäärä	Saadaan käyttöön 13 uutta hoivapaikkaa	Saadaan käyttöön 10 uutta hoivapaikkaa
	3.1.3 Asumispalvelujen hankinta	Asumispalvelujen määrä kasvaa ja korvaa laitoshoidon samassa suhteessa. Hankitaan monimuotoisia asumispalveluja.	Useita erityyppisiä asumispalveluja on järjestettävissä niitä tarvitseville (huomioituna muistihäiriöt, liikuntarajoitteet ja psykogeriatrinen kuntoutuksen tarve)
3.2 Matalan kynnyksen toiminnan kehittäminen	3.2.1 Ikäihmisten toimintakykyä ylläpitävän toiminnan määrä	Ikäntyneiden liikuntamahdollisuuksia lisätään, perustetaan ulkoliikuntavälineillä varustettu puisto tai muu liikuntatila	Käytössä on monipuoliset liikunta- ja kulttuuripalvelut ikäihmisille
	3.2.2 Aktiivisen arjen ja liikuttamisen tukeminen	Palveluliikenne laajenee, reittiliikennettä kehitetään yhteistyössä kaupungin liikennesuunnittelun kanssa	Palvelu- ja reittiliikenne kattaa koko kaupungin
		Palvelubussissa on avustaja (mm. päivätoiminnan ja saunapalvelujen asiakkaille)	
	3.2.3 Vanhusneuvolan käyttö toimintakyvyn tukemisessä	Vanhusneuvoloissa on ryhmätoimintoja/ -palveluja	Vanhusneuvoloiden ryhmätoiminta vakiintuu
	3.2.4 Palvelusetelin käyttö	Palvelusetelillä tuotetaan vähintään 30 % omaishoidon vapaista	Palvelusetelin käyttö on laajentunut myös muuhun omaishoidon tukeen
	3.2.5 Kotihoidon päivystys	Turva-auttajapalvelu toimii koko Ylöjärvellä 24 h/vrk	

Kriittinen menestystekijä:

4. Asumisen ja teknologian uudet ratkaisut

STRATEGIA	MITTARI	VUOSITAVOITE 2013-2015	TAVOITE 2018
4.1 Toimintaedellytysten luominen aktiiviselle ikääntymiselle	4.1.1 Koti- ja asumispalvelujen asiakkaiden sosiaaliset verkostot	Tuetaan asiakkaiden harrastusryhmiä ja porinapiirejä	Asumisyksiköissä on asiakkaiden ja heidän läheistensä tuomaa omaehtoista toimintaa
	4.1.2 Asiakkaiden hoidon kuntoutuksellisuus	Kuntosaliryhmiä lisätään	
	4.1.3 Vanhusten päivätoiminnan mallit	Päivätoiminnan kattavuutta lisätään ja toimintaa profiloidaan eri asiakasryhmille	Monen tyyppistä päivätoimintaa on eri puolilla kaupunkia
4.2 Erilaiset ja uudet asumis- ja hoivapalveluratkaisut	4.2.1 Kotiutusten joustavuus	1-3 päivän hoitajakso asuinyksiköissä siirryttäessä laitoksesta kotiin	Kotiutuksessa on käytössä välivaiheen toimintamalli
	4.2.2 Palvelujen osittainen keskittäminen ja sen tuomat hyödyt	Keihäsniemen palvelukampus alueella käytetään tila- ja henkilöstöresursseja organisaatorajat ylittäen	Ylöjärvellä on 3-4 ikäntyneiden palvelujen palvelukampusta
4.3 Toimintaympäristön esteettömyyden huomiointi ja tekniikan käyttö	4.3.1 Turvallisuustekniikka- ja -laitteet	Paikantavan turvarannekkeen tms. laitteen käyttöä kokeillaan halukkaille muistisairaille	Mahdollisuus turvallisuutta parantavaan seurantaan erilaisilla teknillä välineillä on olemassa sitä haluavilla asiakkailla
	4.3.2 Tekniikan käyttö	Kokeillaan ja otetaan käyttöön uusia turvatekniikoita (etäyhteydenotto, kaksisuuntainen kuvayhteys, hälytysjärjestelmät)	Tekniikan välineiden avulla on luotu uudenlainen palveluasumisen malli
	4.3.3 Esteettömät ympäristöt	Arvioidaan taajamien esteettömyys ikäihmisten liikkumisen kannalta	Taajamien suunnittelussa on monipuolisesti otettu huomioon esteettömyys

	4.3.4 Turvalliset kodit	Arvioidaan asiakkaiden ja omaisten kanssa yhdessä asiakkaiden kotien turvallisuuden riskitekijät	Kodin turvallisuuteen liittyvä neuvonta on jatkuvaa (mm. asiakkaille kotiturvallisuusoppaat)
	4.3.5 Turvallisuussoitot	Kehitetään turvallisuussoit-topalveluja	Turvallisuussoitto tukee kotona asumista
	4.3.6 Mobiiliratkaisujen hyödyntäminen osana kotihoidon asiakastyötä	Mobiililaitteiden käyttöönotto kotihoidossa lisää asiakkaan luona käytettyä aikaa ja vähentää samalla toimistossa tehtyä työaikaa	Mobiililaitteiden käyttö asiakkaiden kotona tukee heidän mahdollisuuksiaan osallistua hoidon ja palvelujen suunnitteluun ja toteutukseen

Näkökulma: OSAAMINEN JA KEHITTYMINEN

Kriittinen menestystekijä:

5. Erikoisosaamisen hyödyntäminen

STRATEGIA	MITTARI	VUOSITAVOITE 2013-2015	TAVOITE 2018
5.1 Yhteistyömallien kehittäminen asiantuntijuuden jakamiseksi	5.1.1 Muistihäiriöiden hoidon ohjaus ja opetus	Muistiyhdyshenkilöiksi koulutautuneita on jokaisessa toimiyksikössä	Muistikeskus koordinoi ja tarjoaa ohjantaa ja opetusta koko kaupungissa kaikille muistihäiriöisiä asiakkaita hoitaville
5.2 Ikäntyneiden palveluihin perehtynyttä henkilöstöä eri palvelusektoreilla	5.2.1 Vanhusten sosiaalityön osaaminen	Vanhusten sosiaalityön erityiskysymykset ja tarve arvioidaan	Sosiaalityöntekijän työpanosta on käytössä vanhustyön eri sektoreilla
	5.2.2 Gerontologinen osaaminen	Vahvistetaan gerontologista osaamista rekrytoinnissa	Vanhustyössä toimii geriatrisen tai gerontologisen koulutuksen saaneita työntekijöitä
	5.2.3 Ikäntyneiden palvelujen asiantuntijakoulutus	Järjestetään 2-3 sisäistä koulutusta/vuosi vanhustenhuollon aiheista	Sisäisen koulutuksen toimintatapa vakiintuu
		Benchmarking muihin vanhus-työtä tekeviin yksiköihin, uusien toimintamallien ja ideoiden tuominen	

Näkökulma: OSAAMINEN JA KEHITTYMINEN

Kriittinen menestystekijä:

6. Työn vaikuttavuuden kehittäminen

STRATEGIA	MITTARI	VUOSITAVOITE 2013-2015	TAVOITE 2018
6.1 Kotona asuvien osuuden kasvattaminen	6.1.1 75 -vuotta täyttäneiden kotona asuvien osuus	93-94 % 75-vuotta täytäneistä kuntalaisista asuu kotona	95 %
	85 -vuotta täyttäneiden kotona asuvien osuus		
6.2 Osaava johtaminen	6.2.1 Johtamisen osaaminen palvelee työn vaikuttavuutta	Laaditaan esimiesten osaamiskartta	
	6.2.2 Johtamiskoulutus	Vanhustyön esimiehet osallistuvat johtamiskoulutukseen	Jokainen perusturvan esimies on osallistunut johtamisen koulutukseen
6.3 Näyttöön perustuva tiedon käyttö	6.3.1 Tutkimustiedon hyödyntäminen	Valitaan keskeiset tutkitut hoitotavat, joita ikäihmisten hoidossa käytetään	Palvelujen järjestämistä arvioidaan säännöllisesti vuosittain vaikuttavuuden ja kustannusten perusteella

Näkökulma: RESURSSIT

Kriittinen menestystekijä:

7. Laaja toimijaverkosto

STRATEGIA	MITTARI	VUOSITAVOITE 2013-2015	TAVOITE 2018
7.1 Riittävä vanhuspalvelujen henkilöstömäärä	7.1.1 Vanhustyössä olevan henkilöstön määrä vastaa säännöksiä	Henkilöstön määrä on suhteutettu ikääntyneen väestön määrään asiak- kaiden toimintakykyyn	Henkilöstön määrä on riittävä laadukkaan hoi- don ja huolenpidon to- teuttamiseksi
7.2 Yhteistyörakenteet eri toimijoiden välillä	7.2.1 Yhteistyö järjestöjen ja seurakunnan kanssa	Ikääntyneillä on kasvava mahdollisuus saada va- paaehtoista seuraa ja apua	Vapaaehtoistyö on osa vanhustyön arkea
	7.2.2 Yhteistyö kaupungin eri sektoreiden kesken	Yhteistyö kirjaston, lii- kuntatoimen, ja työvä- enopiston kesken ikään- tyneiden asioissa tiivistyy	Kaikki kaupungin toimi- alat huomioivat ikään- tyvän väestön tarpeet

Kriittinen menestystekijä:

8. Kokonaiskustannusten hallinta

STRATEGIA	MITTARI	VUOSITAVOITE 2013-2015	TAVOITE 2018
8.1 Kustannusvaikuttavat toimintatavat	8.1.1 Asiakastyöhön käytetyn työajan osuus koko työajasta	Kotihoidon mobiiliratkaisut mahdollistavat asiakkaan luona käytetyn työajan lisäämisen	Asiakkaan luona ollaan 70 % työajasta
		Asumispalveluissa otetaan käyttöön uudenlaisia turvajärjestelmiä ja muita vaihtoehtoisia teknisiä ratkaisuja asiakastyön tueksi eri vuorokauden aikoina	
	8.1.2 Oikean palvelumuodon valinta	Tarpeettomat siirrot hoitomuodosta toiseen vähentävät	
8.2 Palvelujen järjestämisen kriteerit	8.2.1 Kriteerit ohjaavat toimintaa	Palvelujen saamisen perusteet on määritelty kotihoidossa, asumispalveluissa ja laitoshoidossa	Palvelujen saamisen perusteet tarkistetaan määräajoin
		Omaishoidon tuen kriteerit tarkistetaan vuosittain ja kriteerien osalta tehdään seudullisia vertailuja	Omaishoidon tukemisen painopiste on siirtynyt rahan sijasta palveluihin
	8.2.2 Hoitoyksiköiden profilointi	Ostettavista asumispalveluista ja niiden asiakkuuksista tehdään vastaavat kuvaukset kuin kaupungin omista hoitoyksiköistä	

LIITTEET

LIITE 1.

Ikääntyvän ja ikääntyneen väestön ikäjakaumat Ylöjärvellä vuosina 2013 - 2018⁷

		2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ylöjärvi	65	374	416	344	382	401	393
	66	424	368	409	341	377	395
	67	402	421	368	406	339	376
	68	318	399	416	364	403	337
	69	291	313	393	411	360	397
	70	285	289	312	391	408	359
	71	220	278	283	305	383	399
	72	290	217	274	279	301	378
	73	183	285	213	269	274	297
	74	196	180	279	209	264	268
	75	198	192	177	274	205	259
	76	189	194	188	173	270	202
	77	171	185	191	186	169	263
	78	149	166	179	184	181	165
	79	153	145	160	174	179	176
	80	145	146	139	155	167	173
	81	129	139	142	134	148	161
	82	119	124	132	135	129	141
	83	117	110	117	124	128	122
	84	117	111	104	110	117	121
	85	99	108	101	96	102	109
	86	87	90	99	92	87	92
	87	62	78	82	90	85	81
	88	47	57	71	74	80	76
	89	48	42	49	63	66	72
	90	31	40	36	42	54	56
	91	29	26	33	30	35	45
	92	26	24	22	28	25	28
	93	12	20	19	17	23	21
	94	10	10	16	14	13	18
	95	8	7	7	14	11	10
	96	6	6	6	5	9	8
	97	3	5	4	3	4	7
	98	2	2	3	4	3	2
	99	2	1	2	2	2	3
	100 +	3	3	2	1	2	2
	Yhteensä	4945	5197	5372	5581	5804	6012

⁷ Tilastokeskus, väestöennuste 3.11.2012 tilanteen mukaan

LIITE 2.

Väestöennuste Ylöjärvellä vuosina 2013 – 2018 sekä 75 ja 85 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	muutos%
kaupungin väkiluku	31935	32417	32893	44361	33822	34271	7,3 %
75 v. täyttäneet	1962	2031	2081	2224	2294	2413	23,0 %
85 v. täyttäneet	475	519	552	575	601	630	132,6 %
75 v. täyttäneiden osuus väkiluvusta	6,1 %	6,3 %	6,3 %	5,0 %	6,8 %	7,0 %	
85 v. täyttäneiden osuus väkiluvusta	1,5 %	1,6 %	1,7 %	1,3 %	1,8 %	1,8 %	

LIITE 3.

Palvelurakenne

	valtakunnallinen suositus ⁸ 2011->	toteutunut Ylöjärvellä 2011	toteutunut Ylöjärvellä 2012	tavoite vuodelle 2018
75 vuotta täyttäneiden kuntalaisten osuus kunnan koko väestöstä		1792	1896	ikäryhmän ennuste 2437
kotona asuvia	91-92%	92,5% (1657)	92,5% (1755)	94 %
säännöllisen kotihoidon piirissä	13-14%	14,7% (263)	17,1% (325)	14 %
omaishoidon tuen saajia	5-6%	2,9% (51)	2,9% (54)	5 %
tehostetussa palveluasumisessa	5-6%	2,8% (51)	3,5% (66)	4 %
pitkäaikaisessa laitoshoidossa	3 %	4,7% (84)	4% (75)	2 %

LIITE 4.

RAI -arviointimittari ja esimerkki vertailutieto-otoksesta lokakuussa 2012

RAI -arviointi eli hoidon ja palvelujen laadun parantamisjärjestelmä otettiin Ylöjärvellä käyttöön 1.1.2008 koti-, laitos- ja omaishoidossa. RAI -järjestelmä⁹ on vanhusasiakkaiden hoidon tarpeen ja laadun sekä kustannusten arviointi- ja seurantajärjestelmä, englanninkieliseltä nimeltään Resident Assessment Instrument. Järjestelmä on kansainvälinen, sen kehittämisessä Suomessa vastaavat pääasiassa Oy Raisoft Ltd ja Terveysten ja hyvinvoinnin laitos ja heidän kanssaan kumppaneina RAI -järjestelmää käyttävät toimiyksiköt eri puolilla Suomea. RAI -järjestelmässä asiakkaiden avun ja palvelujen tarpeita arvioidaan monipuolisella ja systemaattisella tavalla. Arviointimittaristo perustuu useihin satoihin kysymyksiin, jotka ovat kansainvälisesti testattu ja, päteviksi ja luotettaviksi todettuja mittareita.

RAI -muuttujia, poimintatietoja lokakuu 2012	Kaikki RAIssa mukana olevat kotihoitoyksiköt, Suomi	Ylöjärvi kotihoito ja omaishoito
MI_CHOICE: 2 Kotipalvelun tarve, %	11,0	9,0
MI_CHOICE: 3 Tilapäisen kotihoidon tarve, %	34,0	47,0
MI_CHOICE: 4 Säännöllisen kotihoidon tarve, %	29,0	28,0
MI_CHOICE: 5 Laitoshoidon tarve, %	10,0	10,0
MAPLe: 1 Vähäinen palveluntarve, %	14,0	4,0
MAPLe: 2 Lievä palveluntarve, %	10,0	9,0
MAPLe: 3 Kohtalainen palveluntarve, %	21,0	16,0
MAPLe: 4 Suuri palveluntarve, %	37,0	44,0
MAPLe: 5 Erittäin suuri palveluntarve, %	18,0	27,0

⁸ Sosiaali- ja terveysministeriö, vanhuspalvelujen laatusuosituksen

⁹ <http://info.stakes.fi/finrai>, Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen RAI-sivustot

LIITE 5.

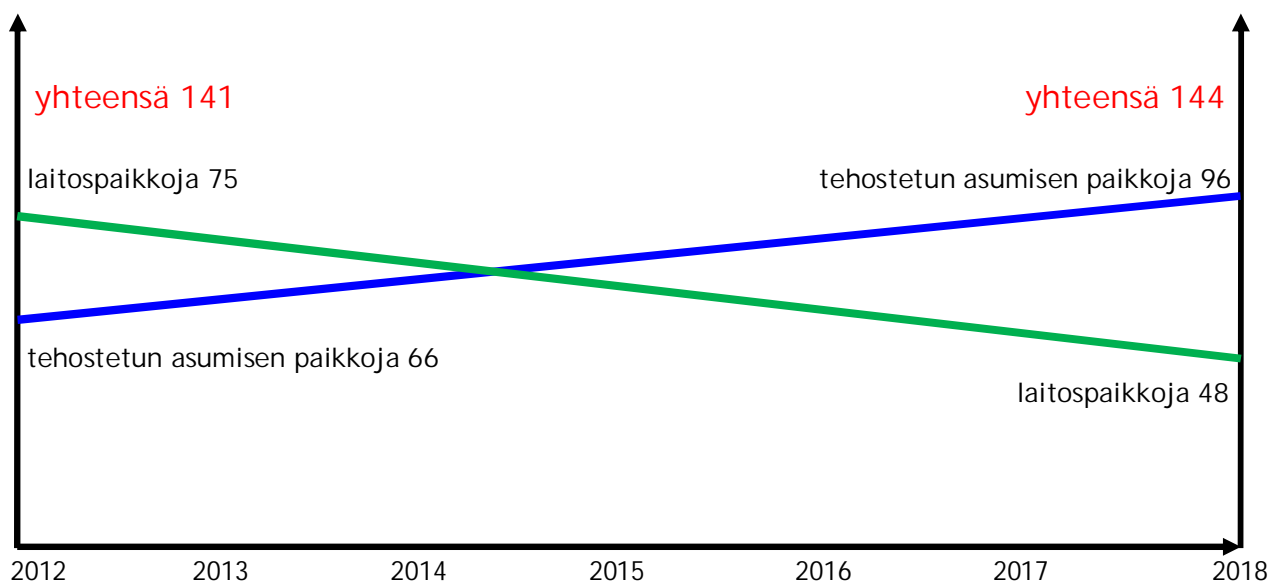
Laitospaikkojen ja tehostetun asumisen paikkojen muutokset vuosina 2013 - 2018

toteutunut v. 2012
laitospaikkoja 4,0 % 75 vuotta
täyttäneille (n=1896)

tehost. palveluasumisen paikkoja
3,5% 75 vuotta täyttäneille (n=1896)

Ylöjärven tavoite v. 2018
laitospaikkoja 2 % 75 vuotta
täyttäneille (ennuste n=2413)

tehost. palveluasumisen paikkoja
Ylöjärven tavoite 4% 75 vuotta
täyttäneille (ennuste n=2413)

Vanhustenhuollon keskeisiä tavoitteita on kotona asumisen lisääminen ja nykyisen laitoshoidon vähentäminen entisestään. Asumiseen odotetaan myös aivan uudenlaisia ratkaisuja, hoidon ja kuntoutuksen palveluja ja asumista eri tavoin yhdistäviä toimintamalleja. Laitospaikoista luopuminen voidaan toteuttaa vaiheittain muun muassa siirtämällä palvelujen painopistettä nykyistä enemmän tehostettuun palveluasumiseen. Ylöjärvellä tavoite on, että laitospaikkoja olisi käytössä enintään 2 %:lle 75 -vuotta täyttäneistä vuoteen 2018 mennessä ja avun tarve katettaisiin muilla asumisen ja hoivan palveluilla. Käytännössä 2 % tavoitteen toteutuminen tarkoittaa, että 2012 vuoden 144 laitos- ja tehostetun asumisen paikkojen keskinäinen muutos riittää lähes kokonaisuudessaan kattamaan tämän tarpeen. Tehostetun palveluasumisen tarvittaisiin rakennemuutoksen jälkeen lisäystä ainoastaan kolme asumispaikkaa, verrattuna nykyiseen paikkojen yhteenlaskettuun määrään.

LIITE 6.

Ylöjärven perusturvaosaston vanhuspalvelujen kokonaisuus vuonna 2013

PALVELUJA KOTIIN

KOTIHOITOPALVELUJA
kotihoidon käyntejä, säännöllisiä ja
tilapäisiä asiakkaita 900-1000
vuoden aikana

**KOTIHOIDON VASTAANOTTOJA,
OHJAUSTA JA NEUVONTAA**
vanhusneuvolatoimintaa
hoitotarvikejakelua
omaishoidon ohjausta
fysioterapian kotikäyntejä
yhteensä asiakkuuksia 400-500
vuodessa

TUKIPALVELUJA
ateriapalveluja
turvapuhelinpalveluja
siivouspalveluja
saunapalveluja
kauppakassipalveluja
yhteensä asiakkuuksia
800-900
vuodessa

KOTONA ASUMISTA AUTTAVIA PALVELUJA
päivätoimintaa
lyhytaikaisjaksoja
Kumukessa, Tiuravuoressa, Elokaaressa ja Kurun palvelukeskuksessa
asiakkaita 100-120 vuoden aikana

KUNTOUTUSTA JA TUTKIMUSTA
Kuntoutus- ja muistikeskus Kumuke:
muistipoliiklinikka, kuntoutuspaikkoja 8,
tutkimus- ja arviointipaikkoja 12

**VUODE-
OSASTO-
HOITO**

terveyskeskus-
sairaala, Kurun
sairaalaosasto

**ERIKOISSAIRAAN-
HOITO**

ASUMISEN PALVELUJA

RYHMÄKODIT
Fröökynä as. 7 Pehtoori tehostett. as. 11
Hennakoti tehostett. as. 11
Siirikoti tehostettu as. 11

KAUPUNGIN PALVELUASUNNOT
Pauliinakoti tehostettu as. 17
Kurun palvelukeskus tavallinen as. 17

OSTETTU PALVELUASUMINEN
tehostettu as. 26
tavallinen as. 40

VUOKRA-ASUNNOT
kaupungin ja Palvelutalosaatiö Kaksikon
vuokra- asuntoja

LAITOSPALVELUJA

**VANHAIN-
KOTIHOITO**
pitkäaikaishoitoa 56
paikkaa

YHTEISTYÖ VAPAAEHTOISTYÖN KANSSA

YHTEISTYÖ ASIAKKAIDEN OMAISTEN JA LÄHEISTEN KANSSA